

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ

Матеріали III-ї Міжнародної науково-практичної конференції

WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM

Materiały III Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej

29 – 30 березня 2018 року
Ченстохова - Ужгород - Дрогобич

29 – 30 marca 2018 roku
Częstochowa - Użhorod - Drohobycz

Akademia Polonijna w Częstochowie (Polska)
Uniwersytet Narodowy w Użhorodzie (Ukraina)
Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny imienia Iwana Franki w Drohobyczu (Ukraina)
Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej
Uniwersytetu Warszawskiego (Polska)
Akademia Pomorska w Słupsku (Polska)
Akademia Kształcenia Ustawicznego w Chersoniu (Ukraina)

Полонійна академія в Ченстохові (Польща)
ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Україна)
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (Україна)
Центр підготовки вчителів іноземних мов та європейської освіти
Варшавського університету (Польща)
Поморська академія в Слупську (Польща)
КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» (Україна)

WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM

Materiały III Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej

29–30 marca 2018 roku

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ

Матеріали III-ї Міжнародної науково-практичної конференції

29–30 березня 2018 року

Częstochowa – Użhorod – Drohobycz
2018

Рекомендовано до друку радою інтердисциплінарного факультету
Полонійної академії в Ченстохові
(протокол № 72/2017 від 15 грудня 2017 року)

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
С 91

Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті: Матеріали III-ї Міжнародної науково-практичної конференції, 29–30 березня 2018 року / [редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький, Г. Бурунова, Д. Романюк, А. Сохал]. – Ченстохова – Ужгород – Дрогобич: Посвіт, 2018. – 508 с.

Współczesne trendy rozwoju edukacji i nauki w kontekście interdyscyplinarnym: Materiały III Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej, 29–30 marca 2018 roku / [red.: I. Zymomrya, W. Ilnytskyj, H. Burunowa, D. Romaniuk, A. Sochal]. – Częstochowa – Užhorod – Drohobycz: Posvit, 2018. – 508 s.

ISBN 978-617-7235-50-6

Видання містить доповіді III-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, природничих та економічних наук, біології, екології, охорони навколишнього середовища, туризму, фізичного виховання та реабілітації, юриспруденції. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. **H. Burunowa**; dr hab., prof. **D. Gierczyńska**; dr hab., prof. **I. Zymomrya**; dr hab., prof. **W. Ilnytskyj**; dr hab., prof. **T. Osuch**; dr hab., prof. **M. Palinczak**; dr hab., prof. **M. Pantjuk**; dr hab., prof. **W. Podlecki**; dr **N. Hrybok**; dr **R. Zhovtanyi**; dr **O. Zhyhaylo**; dr **O. Kanyuk**; dr hab. **J. Kuzmenko**; dr **M. Pahuta**; dr **D. Romaniuk**, dr **A. Sochal**.

Redakcyjna kolegia:

доктор економічних наук, проф. **Г. Бурунова**; д-р габ, проф. **Д. Герчиньська**; доктор філологічних наук, проф. **І.Зимомря**; доктор історичних наук, проф. **В. Ільницький**; доктор педагогічних наук, доц. **Ю. Кузьменко**; д-р габ, проф. **Т. Осух**; доктор політичних наук, проф. **М. Палінчак**; доктор педагогічних наук, проф. **М. Пантюк**; д-р габ, проф. **В. Подлецькі**; кандидат педагогічних наук, доц. **Н. Грибок**; кандидат філологічних наук, доц. **Р. Жовтани**; кандидат психологічних наук, доц. **О. Жигайло**; кандидат педагогічних наук, доц. **О. Каноук**; кандидат педагогічних наук, доц. **М. Пагута**; д-р гуманістичних наук **Д. Романюк**; д-р гуманістичних наук **А. Сохал**.

ISBN 978-617-7235-50-6

© І. Зимомря, В. Ільницький, Г. Бурунова,
Д. Романюк, А. Сохал, 2018
© Посвіт, 2018

ЦІЛЬОВІ ГРУПИ ДОРОСЛИХ У СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ

Однією з ключових проблем розвитку українського суспільства є проблема організації та популяризації безперервної освіти. Важливість освіти в сучасному житті переконливо підтверджується тим, що у вересні 2000 року глави держав та урядів 189 країн (у тому числі Україна) прийняли Декларацію тисячоліття Організації Об'єднаних Націй, яка назвала освіту другою серед восьми головних цілей. Разом з тим, прийняття Закону України «Про освіту» спонукає науковців та педагогів до пошуків вирішення питання освіти дорослих, яка визнана частиною освіти впродовж життя. У цьому аспекті актуальним є вивчення досвіду організації освіти дорослих у європейських країнах, зокрема у Німеччині.

Освіта дорослих у Німеччині має давню історію, її витoki сягають часів XVII ст. Але особливої популярності та масовості вона набула лише у другій половині XX ст., коли було прийнято ряд нормативно-правових актів, які визначили статус і роль освіти дорослих на загальнонаціональному рівні [3].

У наш час цільові групи освіти дорослих у Німеччині постійно розширюються, нині навчання носить особистісно-орієнтований характер, враховуючи вимоги сучасного ринку праці та орієнтацію економіки країни. Завдяки тенденції індивідуалізації навчання шляхом розробок освітніх технологій і комунікацій, освітнім дискусіям і конструктивним управлінським рішенням до системи безперервної освіти залучається все більше дорослих німців [4].

Установлено, що основними цільовими групами у системі освіти дорослих є: освітня, жінки, люди похилого віку, мігранти, безробітні, люди з особливими фізичними потребами, самотні люди, функціонально неграмотні громадяни [1].

Працівники освіти, які задіяні в системі безперервної освіти, стали першою найбільш чисельною аудиторією слухачів різноманітних навчальних курсів для дорослих. До продовження власної освіти їх активно залучають політичні та профспілкові організації. Орієнтація освітніх програм для педагогів переважно спрямована на різноманітні тренінги і практичні заняття з людьми із так званих «груп ризику» та соціально проблемних верств німецького населення. Зокрема педагогів навчають працювати із психічно неврівноваженими людьми, ув'язненими, алко- та наркозалежними, людьми схильними до насильства [2].

Жінки також є досить широкою цільовою аудиторією у галузі освіти дорослих. Варто зазначити, що наприкінці XX ст. освіта жінок у Німеччині носила дещо виражений феміністський характер. Так, освіта дорослих жінок стосувалась правового регулювання становища жінки у суспільстві, прав жінок на ведення економічної та політичної діяльності, управління бізнесом. У наш час ця тенденція зменшилась, але не можна сказати, що вона перестала бути актуальною для німецьких жінок. У XXI ст. набувають популярності такі напрямки жіночої освіти як психологія, педагогіка і виховання, творчі спеціальності.

З огляду на демографічні тенденції «старіння нації» у Німеччині все більшої популярності набуває освіта людей «третього віку». Літні німці із задоволенням відвідують заклади освіти дорослих. Серед напрямків підготовки людей похилого віку у Німеччині переважають інформаційно-комунікаційні технології та філологічні дисципліни [2].

Особливого значення в останні роки набула освітня робота з мігрантами, яка відіграє важливе політичне значення. Ця цільова група займає досить значну нішу в галузі освіти дорослих в Німеччині. Освітні програми здебільшого стосуються вивчення німецької мови, ознайомлення з особливостями німецького законодавства, державного та політичного устрою, історії Німеччини. Разом з тим мігранти можуть отримати і професійну освіту або пройти перекваліфікацію [1].

До цільової групи освіти дорослих також входять безробітні, з якими активно співпрацюють соціальні служби. Громадяни, які втратили роботу можуть пройти додаткове навчання щоб підняти рівень власної кваліфікації і претендувати на робоче місце. Також безробітним людям, які не можуть певний час працевлаштуватися за фахом або з певних причин не можуть виконувати функціональні обов'язки за своєю здобутою професією, пропонують пройти перекваліфікацію та отримати іншу спеціальність, яка користується попитом на сучасному ринку праці, що гарантуватиме їм працевлаштування.

Особливої уваги заслуговує досвід Німеччини у галузі інклюзивної освіти дорослих. Ця цільова група відносно нещодавно було включена до системи безперервної освіти. У наш час інклюзивна освіта в Німеччині торкається не лише дітей, а й дорослих людей. Варто зауважити, що люди з особливими фізичними проблемами мають такі самі освітні можливості, що й інші німці. Так, вони можуть отримувати професію, здобути підвищення кваліфікації чи пройти перекваліфікацію та отримати нову спеціальність [4].

Самотні чи розлучені люди, особи, що стали жертвами насилля і жорстокого поводження складають окрему ланку в безперервній освіті. Їхня освіта переважно стосується психологічної реабілітації, а також можливостей здобути кваліфікацію та спеціальність для подальшого працевлаштування й адаптації до життя у нових для них соціальних умовах.

Останньою групою людей, які приймають активну участь в освіті дорослих у Німеччині є так звані «функціонально неграмотні» дорослі люди. Це люди, які мають професію та працюють за спеціальністю, але з тих чи інших причин мають дуже низькі базові знання з арифметики, граматики, читання. У Німеччині активно проводиться освітня політика щодо боротьби із функціональною неграмотністю. Так, дорослих людей на спеціальних курсах та заняттях навчають писати без помилок, правильно та виразно читати, виконувати елементарні арифметичні дії тощо [1].

Отже, на даний час освіта дорослих в Німеччині стосується багатьох верств населення, охоплює з кожним роком все більше число людей, тим самим набираючи популярності у різних сферах життя людини. Варто зазначити, що цьому посприяло урегулювання нормативно-законодавчої бази в галузі освіти дорослих, активна пропаганда безперервної освіти, індивідуально-орієнтований підхід та різноманітність освітніх послуг, які здатні задовольнити інтереси дорослих німців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Beutner M., Gebbe M. Serious Mobile Learning. Mehr als die Nutzung mobiler Endgeräte // NetEnquiry. Innovative Ansätze zum Serious Mobile Learning für Aus- und Weiterbildung. – Köln 2016. – S. 41–69.
2. Filla W. Erwachsenenbildung in Europa. Skriptum Deutschland. – Wien 2009. – 70 S.
3. Seitter W. Geschichte der Erwachsenenbildung. Eine Einführung. – Bielefeld, 2007. – 200 S.
4. Wolf G. Zur Konstruktion des Erwachsenen. – Grundlagen einer erwachsenenpädagogischen Lerntheorie. – Wiesbaden, 2011. – 54 S.